

[Kristen Amby.]

det. Men man kan ikke hævde, at det ikke er privat Haandværksbyggeri, fordi man ikke tillige faar Lov til at være sin egen Bygherre og at købe Grund eller at faa den af Kommunen, bygge paa den og have den mulige Gevinst, medens Staten, idet den yder de store Laan, skal tage det i visse Tilfælde maaske uundgaelige Tab.

Men for det tredie og sidste synes det, som om man ganske har glemt, at der er en Kategori af privat Byggeri, der er mere privat, hvis man endelig vil bruge det Ord, end noget andet, og i hvert Fald er i Slægt med rent privat Initiativ i højere Grad end noget andet, og det er det private Initiativ, vi kender hos Husmændene, Bønderne og Arbejderne. Ikke mindst den danske Arbejder, ja maaske mest han, er virkelig i Besiddelse af privat Initiativ. Bare han kan faa en Smule Grund paa Haanden, faar han fat i nogle Materialer, og inden man ved et Ord af det, har han i sin Fritid stablet et Sommerhus paa Benene, og saa faar han nogle Venner til at hjælpe sig, og saa faar de støbt Grunden. Saadan gaar det. Der er altsaa en Forstaaelse af at udnytte de Evner, de selv har, i et virkelig privat Formaalets Tjeneste, og derfor har Lovgivningen, meget rigtigt erkendende den menneskelige Natur, sagt: der skal gives de Mennesker, der ønsker at bygge deres eget Hus, eje det og bo i det selv, altsaa kun et Eenfamilieshus, en særlig Facilitet. De faar derfor en Laanegrænse paa 90 pCt., 5 pCt. mere, end det rent erhvervsmæssige Byggeri faar, men det er dog privat Byggeri.

Man taler, som om det ikke er privat. I hvert Fald fra en konservativ Betragtning, eller jeg maa maaske hellere sige: fra min konservative Betragtning, er dette Byggeri det mest private af alt, dette, at det enkelte Menneske, der vil bygge et Hus, kan faa Lov til at bygge og bo i det. I visse Henseender er der maaske til syvende og sidst ikke saa meget privat ved et stort Spekulationskonsortium; det bygger en Udlejningskarré og vil saa have Statens Penge til at spekulere for.

Det er nødvendigt at sige dette, naar der i Aviserne er en saa stor og stærk offentlig Debat disse Forhold vedrørende. Hvis der er andre Synspunkter, der virkelig er underbygget, vedrørende hele dette Problem, var det rart at høre dem her i Salen. Man hører og læser det saa mange andre Steder, men Sandheden er, at det rent erhvervsmæssige private Byggeri faar mere ved denne Lov, end det nogen Sinde har faaet, endvidere at det afgørende i Loven

er at kalde paa det private Initiativ, paa det enkelte Menneske og sige: Du skal ogsaa have et Sted, du ejer. For det tredie gives der herved det mest private af alt saa gode Vilkaar, som man kan ønske, nemlig at det enkelte Menneske faar sin egen Bolig og selv lader den bygge.

Jeg vil haabe, at Situationen ikke blot med Hensyn til Materialer, men ogsaa og ikke mindst paa Arbejdsmarkedet maa udvikle sig saaledes, at der virkelig kommer Gang i Byggeriet. Det ser jo mørkt ud i dette Foraar. Mange Byggearbejder, hvortil der er Materialer, har vanskeligt ved at komme i Gang paa Grund af, at der tilsyneladende mangler Arbejdskraft paa den ene eller den anden Led. Jeg ved ikke, hvad Aarsagen er. Hvem kan overhovedet grade dette? Men skal dette store Reformarbejde have virkelig Betydning, maa det føres ud i Livet; nu er Rammen lagt, og det er mit Haab at det maa ske.

Inden jeg slutter, vil jeg erklære mig enig i det ærede Medlem Hr. Fr. Dalgaard's Udtalelser om det ønskelige i, at vi faar et Udvalg eller en Kommission, hvad man vil kalde det, der vedvarende kan følge dette meget vigtige Spørgsmaal, som Boligspørgsmaalet er i det moderne Samfund. Det er efter vor Betragtning et selvstændigt Formaal for Politik, og man har Lov til at sige, naar man ser paa det Bertel Dahlgaaardske Udvalgs Betænkning Nr. 1, der har resulteret i Lovgivning om Bygningsdirektoratet, og Betænkning Nr. 2, som indeholder Fremtidens Tanker; og dette Forslag, at det Udvalg, der har været nedsat — man kan ogsaa sige, at det andet Udvalg har arbejdet udmærket —, har vist, hvor rigtigt det er, at der er et saadant Udvalg, der følger Boligudviklingen.

Jeg maa anbefale at stemme for de af Ministeren med Udvalgets Tilslutning stillede Ændringsforslag og at stemme imod de af det kommunistiske Mindretal stillede Ændringsforslag.

Johs. Christiansen: Det er, med stor Glæde, mit Parti anbefaler at stemme for de af den ærede Ordfører for Udvalget gennemgaaede Ændringsforslag, der betyder ikke alene Forbedringer af det foreliggende Lovforslag. De har, det lægger jeg overordentlig megen Vægt paa, samlet et stort Flertal under det nu afsluttede Udvalgsarbejde. Jo mere omfattende og betydningsfuld en Lovgivning er, des mere har det at sige, at der staar et stærkt Flertal bag den, og hvor det som her drejer sig om en Lov, der gælder 8 Aar frem i Tiden og i den